

อัต-ตักريب

การสร้างความใกล้ชิด

ระหว่างมัชฮับทั้งห้า

ศาสนา

ความนำ

“เอกภาพในหมู่มุสลิม” ถ้อยคำนี้เป็นถ้อยคำที่เป็นยอดปรารถนาสำหรับผู้รัก

อิสลาม ผู้มีหัวใจที่ใสสะอาดบริสุทธิ์ ผู้ที่ต้องการให้มวลมุสลิมทั้งหมดทำตัวเป็นแบบอย่างให้สมกับคุณค่าของอิสลามที่เขายึดถืออยู่ แต่ถ้อยคำนี้ก็มักจะเป็นถ้อยคำที่น่ารังเกียจ ขยะแขยง และไม่พึงปรารถนาสำหรับบุคคล หรือกลุ่มคนที่มีแนวความคิดปฏิเสธอิสลาม ไม่ต้องการให้อิสลามเข้ามามีบทบาทอยู่ในความคิด ความรู้สึกและวิถีชีวิตของมุสลิมโดยทั่วไป

ทั้ง ๆ ที่ในคำสอนทั้งหมดของอิสลาม ไม่ว่าจะมาจากอัล-กุรอาน หรือ

อัล-ฮะดีษจากท่านศาสดา(ศ)นั้น พวกเราไม่เคยพบการสั่งให้ต่างคนต่างอยู่ตัวใครตัวมัน ต่างคิดต่างทำ หรือทำตัวแปลกแยกกับพี่น้องมุสลิมด้วยกัน

แต่ความปรารถนาทั้งมวลของผู้ส่งสาส์น หมายถึงอัลลอฮฺ(ช.บ.)และผู้รับสาส์น หมายถึงท่านศาสดาแห่งอิสลาม(ศ) และท่านอิมามผู้ทรงธรรม(อ)นั้น ย่อมตรงกันข้ามกับความใฝ่ฝันและวิถีทางของพวกผู้ปฏิเสธที่ดำรงตนเป็นปฏิปักษ์ต่ออิสลาม นับตั้งแต่วันแรกของอิสลามจวบจนกระทั่งทุกวันนี้ โดยอาศัยน้ำมือของผู้รุ่มรอมปลอม ผู้ทำตัวเป็นเสมือนข้าทาสผู้ปกครองผู้ธรรม สร้างความรู้สึกแห่งความแตกแยกให้เกิดขึ้นในหมู่พี่น้องมุสลิมโดยใช้เงื่อนไขความ

แตกต่างในเรื่องหลักความเชื่อบางอย่าง และหลักปฏิบัติบางประการของพี่น้องมุสลิม เป็นหัวข้อในการทำลายล้าง

แต่... อัลฮัมดุลิลลาฮฺ ถ้าไม่มีอูละมาอ์ผู้รู้แจ้ง ผู้รักอิสลามและมวลมุสลิม ตั้งแต่อดีตอย่างเช่น อายะตุลลอฮฺ อัล-อุมมา บรูเจอร์ดี เซคอ์ฮ์ฮ์ มะฮฺมูด ชัลตุต(มุฟตีใหญ่สุดของพี่น้องอะฮฺลุล-ซุนนะฮฺ) และอูละมาอ์สมัยปัจจุบันที่ดำรงตนอยู่ในฐานะผู้นำแห่งประชาชาติมุสลิมอย่างแท้จริงผู้ชูธงการปฏิบัติอิสลามคือท่านอิมามโคหมัยนี(ร.ฮ.) ซึ่งท่านได้ตอกย้ำ และชี้ให้ชาวโลกมุสลิมได้เห็นถึงผลเสียของการแตกแยกละก็ แน่نونเหลือเกินความคิดอิสลามอันบริสุทธิ์ ต้องถูกระทบกระเทือนไปด้วย อย่างไร

เชคมะฮฺมุด ซัลตุต

ก็ตามด้วยความเพียรพยายามของท่านเหล่านั้น ก็กลับมีผู้รู้ชายตัว เป็นข้าทาสแนวคิดทำลายทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว กระจ่ายเผยแพร่แนวความคิดแตกแยก ให้เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า แม้กระทั่งในเมืองไทยของเราเอง

ด้วยเหตุนี้ทางกองบรรณาธิการ “สารานุกรมอิสลาม” จึงเห็นสมควรให้สกัดกันแนวความคิดดังกล่าว ด้วยการนำเสนอทัศนะของอูลมะมาอ์ผู้ยิ่งใหญ่ทั้งฝ่ายอะฮฺลุลซุนนะฮฺ และชีอะฮฺทั้งที่มีชีวิตอยู่ และได้เสียชีวิตไปแล้ว ในเชิงวิชาการ บทความทางวิชาการ การนำเสนอและข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยหวังว่ามันจะเป็นเชือกเส้นหนึ่งที่ร้อยดวงใจทั้งหลายของมวลมุสลิมเข้าด้วยกัน และขอยืนยันหลักการของเราตามที่ท่านอายะตุลลอฮฺ อัล-อฺฆมาซียัดอะลี คอเมเนอีได้กล่าวสุนทรพจน์ไว้ มาเป็นแนวทางของเรา ดังนี้:

“...เราไม่ได้กล่าวว่า บรรดาพี่น้องอะฮฺลุลซุนนะฮฺทั้งหลายที่อยู่ในโลกนี้ต้องกลายเป็นชีอะฮฺหรือบรรดาชีอะฮฺทั้งหมด

دار التقريب بين المذاهب الإسلامية

مكتبة شيخ الجامع الأزهر

بسم الله الرحمن الرحيم

نصر الفتوى

التي أصدرها السيد صاحب الفضيلة الأستاذ الأكبر
الشيخ محمود زلتوت شيخ الجامع الأزهر
في شأن جواز التعميد بمذهب الشيعة الإمامية

=====
تيل لفضيلته :
أن بعض الناس يرى أنه يجب على المسلم لكن تتسرع مما دانه
ومعاملات على وجه صحيح أن يتخذ أحد المذاهب الأربعة المعروفة وليس من غيرها ذهب
الشيعة الإمامية ولا الشيعة الهدية ، فهل توافقون فضيلتكم على هذا الرأي طيس اطلاتيه
نتعمون بتقليد ذهب الشيعة الإمامية الأثناعشرية شلا .
نا جاب فضيلتته :

١ - ان الاسلام لا يوجب على أحد من أتباعه اتباع ذهب معين بل نقول : ان لكل مسلم
الحق ان يتخذ أي يد أي ذهب من المذاهب المعروفة نقلًا صحيحًا والدونة
أحكامها من كتبها الساعية ، وليس تله مذهبًا من هذه المذاهب ان ينتقل الى غيره .
أي ذهب كان - ولا حرج عليه في شيء من ذلك .

٢ - ان ذهب الجعفرية المعروف بذهب الشيعة الإمامية الأثناعشرية ذهب يجوز التعميد
به شرما كانت ذاهب أهل السنة .

فتبين للمسلمين أن يحرموا ذلك ، وأن يتخلصوا من المعصية بغير الحسق لذهاب
مينة ، فما كان دين الله ، وما كانت شيمته بتأيمه لذهب ، أو حضوره على ذهب ، فالكل
مستهدون خبولون مند الله تعالى يجوز لمن ليس أهلا للنظر والأجتهد تقلبت هم والمعمل
بمقررته في منهم ، ولا فرق في ذلك بين المبادئ والمعاملات .

=====
السيد صاحب الساحة العلامة الجليل الأستاذ محمدي القمي
السكرتير العام

لجماعة التقريب بين المذاهب الإسلامية
سلام الله عليكم ورحمة
بصورة موقع طيبها باضاني من الفتوى التي أصدرتها في شأن جواز التعميد
بذهب الشيعة الإمامية ، راجيا ان تحفظوها في سجلات دار التقريب
بين المذاهب الإسلامية التي أحيضا معكم في تأييدها ورفقتنا الله لتحقيق رسالتنا .
والسلام عليكم ورحمة الله ..

شيخ الجامع الأزهر

Thaislamlib

صورت الفتوى بتاريخ ١٧ ربيع الأول ١٣٧٨ هـ من القاهرة

วินิจฉัยโดยท่านเชคมะฮฺมุด ซัลตุต อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัย อัล-อฺซฮฺร ผู้ทำหน้าที่เป็นมุฟตี (ผู้ให้คำวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาศาสนาของพี่น้องอะฮฺลุลซุนนะฮฺ) ให้ไว้เมื่อวันที่ 17 ร่อบียุลเอาววัล ฮ.ศ. 1378 ออกที่ กรุงโคโร ประเทศอียิปต์ ดังนี้

ที่อยู่บนโลกนี้ต้องละทิ้งหลักการศรัทธา ของตนเอง แต่ทว่า...อะฮฺลุลซุนนะฮฺ คนใดที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าแล้ว ไม่ว่าจะอะกัตฮฺของเขาจะเป็นเช่นไร เขาก็จะต้องปฏิบัติอะมัลการงานทั้งหลายตามความเชื่อ และการค้นคว้าของตนเอง ...”

บทความที่เราจะนำเสนอต่อไป จะเป็นบทความทางวิชาการของอูลมะมาอ์ อะฮฺลุลซุนนะฮฺและชีอะฮฺที่เป็นที่รู้จักกัน ในโลกอิสลาม อันเกี่ยวข้องกับเรื่อง “เอกภาพของมวลมุสลิมที่วางอยู่บน พื้นฐานของการเรียนรู้และทำความ

เข้าใจซึ่งกันและกัน” ซึ่งเราเรียกว่า “อัด-ดักريب บัยนัลมะชาฮิบีลคอมชะฮฺ” -การสร้าง ความใกล้ชิดให้เกิดขึ้นในหมู่ พี่น้องมุสลิมที่อยู่ในมัชฮับทั้งห้า คือ ฮะนะฟี มะลิกี ซาฟีอี ฮัมบะลี และชีอะฮฺ อิมามียะฮฺ- เราหวังว่าบรรยากาศเมื่อปี ฮ.ศ. 1378 จะย้อนกลับมาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อนั้นความเป็นเอกภาพก็จะเกิดขึ้น โดยเริ่มจากอูลมะมาอ์ ผู้ชี้นำประชาชนเป็น ตัวอย่างในการแสดงออกของการเป็น เอกภาพอยู่ภายใต้ประชาชาติอิสลาม เดียวกัน ☺

บทแปลฟัตวาประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่าง มิชฮับต่าง ๆ ของอิสลาม

ที่...สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัย อัล-อัซฮัร

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

ประกาศคำฟัตวา

ออกโดยฯพณฯ เซคมะฮฺมุต ซัลตุต อธิการบดีมหาวิทยาลัยอัล-อัซฮัร

เรื่อง อนุญาตให้ปฏิบัติตามมัชฮับชีอะฮฺอิมามียะฮฺ

มีบุคคลหนึ่งถามท่านเซคว่า:

“มีบุคคลบางกลุ่มให้ทัศนะว่าจำเป็น(วาญิบ)ที่จะต้องปฏิบัติตามหนึ่งในสี่มัชฮับอันเป็นที่รู้จักกัน เพื่อที่การอิบาดะฮฺของเขา การทำมาหากิน การติดต่อระหว่างกันของเขาจะได้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง โดยที่ไม่ได้มีการระบุถึงมัชฮับชีอะฮฺอิมามียะฮฺ และชีอะฮฺซัยดียะฮฺเลย ดังนั้นฯพณฯเห็นด้วยหรือไม่กับทัศนะดังกล่าวโดยห้ามการปฏิบัติศาสนาตามมัชฮับชีอะฮฺอิมามียะฮฺ

ท่านเซคได้ตอบว่า:

(1) อิสลามไม่ได้สั่งกำชับว่าให้คนหนึ่งผู้ใดต้องปฏิบัติตามมัชฮับหนึ่งมัชฮับใดอย่างเฉพาะเจาะจง แต่ได้กล่าวว่าสำหรับมุสลิมทุกคนแล้วเขามีสิทธิที่จะปฏิบัติตามมัชฮับหนึ่งมัชฮับใดที่มีการถ่ายทอดและสืบต่ออย่างถูกต้อง อะฮฺกาม(ข้อบัญญัติของศาสนา)ของมัชฮับนั้นมีการบันทึกไว้เป็นการเฉพาะในตำรับตำราต่าง ๆ และสำหรับผู้ปฏิบัติตามมัชฮับหนึ่งมัชฮับใดมาแล้ว แล้วต้องการที่จะเปลี่ยนไปสู่มัชฮับอื่น คือมัชฮับที่มีอยู่ก็ไม่เป็นที่เสียหายแต่ประการใด

(2) มัชฮับญะฮะลียะฮฺ หรือที่รู้จักกันในนาม มัชฮับชีอะฮฺอิมามียะฮฺ อิมานอะชะรียะฮฺนั้น เป็นมัชฮับที่อนุญาตให้ปฏิบัติตามได้ตามหลักการศาสนาเหมือนกันกับมัชฮับอื่นของอะฮฺลุลซุนนะฮฺ

ดังนั้นเป็นการสมควรที่มุสลิมทุกคนควรรับรู้ในสิ่งนั้น และกันตัวเองออกมาจากการยึดมั่นอย่างไม่ลืมหูลืมตา ยึดติดกับมัชฮับต่าง ๆ อย่างไม่ถูกต้อง สิ่งนั้นไม่ใช่เป็นศาสนาของอัลลอฮ์ และชะรีอะฮฺของพระองค์ก็ไม่ใช้การปฏิบัติตามมัชฮับอย่างจำเพาะเจาะจง พวกเขาเป็นมุญญ์ตะฮิด(ผู้มีความรู้ถึงขั้นวินิจฉัยปัญหาศาสนา)ผู้ได้รับการยอมรับ ณ อัลลอฮ์(ช.บ.)เป็นที่อนุญาตสำหรับทุกคนที่ไม่ได้อยู่ในฐานะที่จะอิจญ์ติฮาดได้ ให้ปฏิบัติหลักการศาสนาตามคำวินิจฉัยของพวกเขา ในเรื่องการปฏิบัติตามนั้นไม่ได้มีความแตกต่างกันในกรณีของการอิบาดะฮฺ หรือเรื่องทั่วไป

(ลายเซ็น)

มะฮฺมุต ซัลตุต

ตอนท้ายของจดหมาย ท่านเซคมะฮฺมุต ซัลตุต ได้เขียนถึงอัลลามะฮฺ มุฮัมมัดตะกี กุมมี ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการทั่วไปของสภาความร่วมมือระหว่างมัชฮับต่าง ๆ ของอิสลาม เพื่อให้รับทราบถึงคำฟัตวาของตัวท่านเซคเองในกรณีดังกล่าว